

Hallituksen esitys Eduskunnalle Suomen ja Bulgarian välillä ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen Kioton pöytäkirjan mukaisesta yhteistoteutuksesta tehdyn puitesopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että Eduskunta hyväksyisi Sofiassa joulukuussa 2006 tehdyn Suomen tasavallan hallituksen ja Bulgarian tasavallan hallituksen välisen puitesopimuksen ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen Kioton pöytäkirjan mukaisesta yhteistoteutuksesta.

Sopimuksen tarkoituksena on yhteisesti toteutettavilla hankkeilla vähentää kasvihuonekaasupäästöjä sekä sopimuspuolten välillä luovuttaa ja hankkia päästövähennyksiä ja sallittuja päästömääräyksiköitä ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien

puitesopimuksen Kioton pöytäkirjan mukaisesti.

Esitykseen sisältyy lakiehdotus sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Sopimus tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä, kun sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen, että niiden valtiosääntöjen mukaiset voimaantulon edellytykset on täytetty. Esitykseen sisältyvä laki on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kuin sopimus tulee voimaan.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1 JOHDANTO.....	3
2 NYKYTILA JA NYKYTILAN ARVIOINTI.....	3
3 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET.....	4
4 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	4
5 ASIAN VALMISTELU.....	5
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	6
1 SOPIMUKSEN SISÄLTÖ JA SEN SUHDE SUOMEN LAINSÄÄDÄNTÖÖN....	6
2 LAKIEHDOTUKSEN PERUSTELUT.....	8
3 VOIMAANTULO.....	8
4 EDUSKUNNAN SUOSTUMUKSEN TARPEELLISUUS JA KÄSITTELYJÄRJESTYS.....	8
LAKIEHDOTUS.....	10
Laki Suomen ja Bulgarian välillä ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen Kioton pöytäkirjan mukaisesta yhteistoteutuksesta tehdyin puitesopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.....	10
SOPIMUSTEKSTI.....	11

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Ilmastonmuutosta koskeva Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimus (SopS 61/1994), jäljempänä ilmastopimetus, tuli kansainvälisesti voimaan vuonna 1994. Ilmastopimoksen alainen Kioton pöytäkirja, jäljempänä Kioton pöytäkirja, hyväksyttiin joulukuussa 1997 ja se tuli voimaan helmikuussa 2005 (SopS 13/2005). Kioton pöytäkirja mahdollistaa pöytäkirjan velvoitteiden täytäntöönpanon niin sanottujen Kioton mekanismien avulla. Mekanismeja ovat hankekohtainen yhteistoteutus (Joint Implementation, JI), hankekohtainen puhtaan kehityksen mekanismi (Clean Development Mechanism, CDM) ja kansainvälinen päästökauppa (International Emissions Trading, IET).

Marrakeshissa marraskuussa 2001 pidetyssä ilmastopimoksen seitsemännessä sopimuspuolten konferenssissa viimeisteltiin suositukset toimeenpanosäännöiksi, jotka koskevat Kioton mekanismeja, nieluja, noudattamisen valvontaa, raportointia ja seuranta. Toimeenpanosäännöissä todetaan, että sopimuspuolten on täytettävä velvoitteensa merkittävässä määrin kansallisin toimin. Kansallisia toimia voidaan kuitenkin täydentää soveltamalla Kioton joustomekanismeja. Marrakeshin toimeenpanosäännökset hyväksyttiin muodollisesti ilmastopimoksen yhdennessätoista sopimuspuolten konferenssissa Montrealissa joulukuussa 2005. Keskeisimmät päätökset on saatettu Suomessa voimaan Tasavallan presidentin asetuksella ilmastomuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen Kioton pöytäkirjan voimaansaattamisesta sekä pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta annetun asetuksen muuttamisesta (376/2006).

Suomen tasavallan hallituksen ja Bulgarian tasavallan hallituksen välinen puitesopimus ilmastomuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen Kioton pöytäkirjan mukaisesta yhteistoteutuksesta perustuu Kioton pöytäkirjan velvoitteiden kan-

salliseen täytäntöönpanoon. Sopimuksen tavoitteena on yhteistoteutushankkeiden avulla vähentää kasvihuonekaasupäästöjä kustannustehokkaalla tavalla. Sopimuksessa sovietaan niistä menettelyistä, joita päästövähennysten hankinnassa ja luovutuksessa sekä yhteistoteutushankkeiden hyväksymisessä noudatetaan. Sopimuksella molemmat sopimuspuolet sitoutuvat hyväksymään yhteistoteutushankkeet Kioton pöytäkirjan 6 artiklan ja omien kansallisten menettelyidensä mukaisesti sekä valtuuttamaan oikeushenkilöistä osallistumaan päästövähennysten aikaansaamiseen tai hankintaan johtaviin toimiin. Sopimuksen mukaisesti Suomi voi laskea omaksi edukseen hiilidioksidin päästövähennykset, jotka saadaan aikaan Bulgariassa rahoitettujen yhteistoteutushankkeiden tuloksena.

2 Nykytila ja nykytilan arviointi

Kioton pöytäkirjan 6 artikla sisältää määräykset päästöjä vähentävien hankkeiden yhteistoteutuksesta. Artiklan mukaan sopimuspuolena oleva teollisuusvaltio (liite I –valtio) voi luovuttaa toiselle sopimuspuolelle tai hankkia toiselta sopimuspuolelta päästövähennysyksiköitä täyttääkseen päästövähennysvelvoitteensa. Nämä yksiköt perustuvat hankkeisiin, joiden tarkoituksena on vähentää kasvihuonekaasujen aiheuttamia päästöjä tai edistää kasvihuonekaasujen nielujen aikaansaamia poistumia jollakin talouden sektorilla. Hankkeiden tulee vähentää päästöjä tai edistää nielujen poistumia niiden vähennysten ja poistuminen lisäksi, joita muutoinkin toteutuisi.

Vuonna 2000 käynnistettiin valtion talousarvioon sisältyvällä rahoituksella Suomen JI/CDM- koeohjelma. Koeohjelman tarkoituksena on ollut toteuttaa noin kymmenen JI- ja CDM -hanketta, joista päästöyksiköitä on ollut tavoitteena hankkia Suomelle arviolta 2 miljoonaa ekvivalenttitonnia. Lisäksi koeohjelman tavoitteena on ollut luoda hankkeiden valmisteluun ja toteutukseen liittyviä hallinnollisia menettelytapoja. Osana koeohjelmaa

Suomi on liittynyt Maailmanpankin hallinnoimaan koeluontoiseen hiilirahastoon (Prototype Carbon Fund, PCF) sekä Itämeren alueen koealuerahastoon (Baltic Sea Region Testing Ground Facility, TGF).

Ennen Bulgarian sopimusta Suomi on tehnyt yhteistoteutushankkeita koskevan sopimuksen Viron kanssa. Sopimus kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisen yhteistoteutuksesta on saatettu Suomessa voimaan lailla ja Tasavallan presidentin asetuksella (SopS 22-23/2004). Sopimus on tavoitteiltaan samankaltainen Bulgarian sopimuksen kanssa, mutta toteutustavaltaan ja sisällöltään sopimukset eroavat toisistaan.

Eduskunnassa 6 päivänä kesäkuuta 2006 hyväksytty valtioneuvoston selonteko "Lähiajan energia- ja ilmastostrategian linjauksia – kansallinen strategia Kiotoon pöytäkirjan toimeenpanemiseksi (VNS 5/2005 vp)" (energia- ja ilmastostrategia) sisältää ne linjaukset, tavoitteet ja toimenpiteet, joiden katsotaan olevan tarpeen Suomen päästövähennystavoitteen toteuttamiseksi vuosina 2008-2012. Energia- ja ilmastostrategian mukaan valtio varautuu rahoittamaan Kiotoon joustomekanismeilla hankittavia päästöyksiköitä yhteensä noin 10 miljoonan ekvivalenttitonnin verran velvoitekauden aikana. Energia- ja ilmastostrategian pohjalta laaditussa Kiotoon mekanismien käyttöä koskevassa osto-ohjelmassa päätavoitteena on ostojen toteuttaminen mahdollisimman kustannustehokkaasti. Ostoja pyritään hajauttamaan eri hankintatapojen välillä, jotta niihin liittyvät riskit saataisiin minimoitua. Keskeisenä hankintatapana on osto-ohjelmassa esitetty suorat kahdenväliset hankinnat yhteistoteutushankkeiden ja puhtaan kehityksen mekanismin hankkeiden avulla. Kahdenvälisten sopimusten ohella Suomi on osto-ohjelmassa esitetyn mukaisesti liittynyt Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin (EBRD) hallinnoimaan Multilateral Carbon Credit Fund (MCCF) hiilirahastoon. Rahaston kautta Suomi voi ostaa päästöyksiköitä sekä JI- että CDM -hankkeista.

Laki Kiotoon mekanismien käytöstä (109/2007) (mekanismilaki) tuli voimaan 12 päivänä helmikuuta 2007. Lailla luotiin hallinnolliset puitteet Kiotoon mekanismien käytölle ja säädettiin viranomaisten välisestä

toimivallanjaosta. Toimivallanjaon osalta mekanismilain pohjana oli energia- ja ilmastostrategian linjaus ministeriöiden välisestä työnjaosta, jonka mukaisesti yhteistoteutusmekanismista ja kansainvälisestä päästökau-pasta vastaa ympäristöministeriö. Ympäristöministeriölle osoitetusta yleisestä toimival-lasta huolimatta mekanismilaki ei anna ympäristöministeriölle erityistä toimivaltaa tehdä Bulgarian puitesopimuksen kaltaisia valtiosopimuksia.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksen tavoitteena on hankkia eduskunnan hyväksyminen Suomen tasavallan hallituksen ja Bulgarian tasavallan hallituksen väliselle puitesopimukselle ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen Kiotoon pöytäkirjan mukaisesta yhteistoteutuksesta. Esitys sisältää myös ehdotuksen blankettilaiksi, jolla saatetaan voimaan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset.

4 Esityksen vaikutukset

Sopimuksella luodaan puitteet myöhemmin tapahtuvalle hanketoiminnalle. Sopimuksella ei ole välittömiä taloudellisia, henkilöstö- tai organisaatiovaikutuksia. Kiotoon mekanismin käytön osto-ohjelman puitteissa pyritään hankkimaan päästövähennysyksiköitä 10 miljoonaa ekvivalenttitonnia vuosina 2008-2012. Ostoihin tarvittavaa määrärahaa ei voida etukäteen tarkasti mitoittaa, mutta on arvioitu, että hankintaan käytettäisiin kaikkiaan noin 100 miljoonaa euroa. Osto-ohjelmalle on toistaiseksi osoitettu yhteensä 70 miljoonaa euroa vuosien 2005-2007 talousarvioissa. Loput tarvittavista hankintamäärärahoista tultaneen varaamaan vuosien 2008-2010 talousarvioihin. Bulgariaa varten ei tulla luomaan erillistä ohjelmaa, vaan mahdollinen hanketoiminta Bulgariassa tapahtuu osana Suomen Kiotoon mekanismien osto-ohjelmaa. Sopimuksen toimeenpano ei myöskään edellytä viranomaisten keskinäisiä hallinnollisia muutoksia, vaan sopimuksen mukaisena toimivaltaisena viranomaisena toimii jo meka-

nismilain 4 §:n perusteella ympäristöministeriö.

Sopimuksella ei ole välittömiä ympäristövaikutuksia, sillä se ei sisällä päästövähennysveloituksia, vaan liittyy Kioton pöytäkirjan toimeenpanoon. Sopimuksella pyritään vähentämään ilmastonmuutosta aiheuttavia kasvihuonekaasupäästöjä kustannustehokkaalla tavalla. Suomi voi laskea omaksi edukseen hiilidioksidin päästövähennykset, jotka saadaan Bulgariassa rahoitettujen yhteistoteutukseen kuuluvien hankkeiden tuloksena. Vaikka sopimuksella luodaan ainoastaan puitteet myöhäisemmälle hanketoiminnalle, se kuitenkin epäsuorasti vaikuttaa myös konkreettisiin kasvihuonekaasujen päästövähennyksiin.

5 Asian valmistelu

Joulukuussa 2005 järjestettiin Montrealissa Suomen tasavallan ja Bulgarian tasavallan välinen ministeritason tapaaminen, jossa todettiin yhteinen kiinnostus ryhtyä neuvotte-

lemaan sellaisen hallitustenvälisen sitovan sopimuksen aikaansaamiseksi, jolla sovitaan yhteistyöstä yhteisesti toteutettavilla hankkeilla kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi. Varsinaiset sopimusneuvottelut järjestettiin Helsingissä maaliskuussa 2006. Neuvottelut saatiin päätökseen syksyllä 2006.

Ympäristöministeriö pyysi sopimuksen tekemistä varten lausunnot ulkoasiainministeriöltä, oikeusministeriöltä, valtiovarainministeriöltä, maa- ja metsätalousministeriöltä, kauppa- ja teollisuusministeriöltä sekä Suomen ympäristökeskukselta. Lausunnoissa puollettiin sopimuksen tekemistä. Sopimus allekirjoitettiin Sofiassa 15 päivänä joulukuuta 2006.

Hallituksen esitys on laadittu ympäristöministeriössä. Esitysluonnoksesta on pyydetty lausunnot ulkoasiainministeriöltä, oikeusministeriöltä, valtiovarainministeriöltä, maa- ja metsätalousministeriöltä, kauppa- ja teollisuusministeriöltä sekä Suomen ympäristökeskukselta. Lausunnoissa esitetyt seikat on otettu huomioon esityksen lopullisessa muotoilussa.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Sopimuksen sisältö ja sen suhde Suomen lainsäädäntöön

Suomen tasavallan hallituksen ja Bulgarian tasavallan hallituksen välinen puitesopimus ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen Kioton pöytäkirjan mukaisesta yhteistoteutuksesta

Johdanto. Sopimuksen johdannossa viitataan puitesopimuksen sisällön kannalta keskeisiin kansainvälisiin asiakirjoihin, joihin sopimuspuolet ovat sitoutuneet. Näitä ovat ilmastonmuutosta koskeva Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimus (SopS 61/1994) ja sen alainen Kioton pöytäkirja (SopS 13/2005). Johdannossa viitataan lisäksi yksityiskohtaisemmin Kioton pöytäkirjan 6 ja 17 artiklaan samoin kuin Kioton pöytäkirjan osapuolten kokouksena toimivan sopimuspuolten konferenssin ensimmäisen kokouksen päätökseen 9/CMP.1, jotka yhdessä luovat kehykset puitesopimuksen sisällölle.

1 artikla. *Yleistä.* Sopimuksen 1 artiklan 1 kappaleen mukaan sopimus luo yhteistoteutushankkeiden osalta puitteet suomalais-bulgarialaiselle yhteistyölle Kioton pöytäkirjan 6 ja 17 artiklan toimeenpanossa. Artiklan 2 kappaleessa sopimuspuolet sopivat tutkivansa myös vihreän päästökaupan ja Kioton pöytäkirjan 17 artiklan mukaisen kansainvälisen päästökaupan mahdollisuuksia. Sopimuksen pääpaino on kuitenkin yhteistoteutushankkeissa. Vihreällä päästökaupalla tarkoitetaan sopimuksessa sellaista Kioton pöytäkirjan 17 artiklan mukaista kansainvälistä päästökauppaa, jossa päästöyksiköistä maksetut varat sidotaan sopimuspuolten tekemän sopimuksen mukaisesti esimerkiksi kohdemaassa toteutettaviin ympäristönsuojeluhankkeisiin. Vihreästä päästökaupasta ei ole olemassa kansainvälisiä sääntöjä.

2 artikla. *Tavoite.* Artiklan mukaan sopimuksen tavoitteena on helpottaa Bulgarian tasavallassa tapahtuvien yhteistoteutushankkeiden toteuttamista sekä näiden hankkeiden toteuttamisesta aiheutuvien ja todennettujen päästövähennysyksiköiden ja sallittujen pääs-

tömääräyksiköiden siirtoa Suomen tasavallan hallitukselle.

3 artikla. *Sopimuspuolten velvoitteet.* Artiklassa asetetaan kumpaakin sopimuspuolta koskevat yleiset velvoitteet. Artiklan 1 kappaleen mukaan sopimuspuolet tekevät yhteistyötä Kioton pöytäkirjan 6 ja 17 artiklan toimeenpanossa ja noudattavat niihin perustuvia asiaan kuuluvia sääntöjä, päätöksiä, ohjeita, menetelmiä ja menettelyjä. Artiklan 2 kappaleen mukaan sopimuspuolet pyrkivät täyttämään Kioton pöytäkirjan mukaiset kelpoisuusvaatimukset hankkiakseen, luovuttaakseen ja siirtääkseen päästövähennysyksiköitä ja sallittuja päästömääräyksiköitä tammikuun 1 päivästä 2008 alkaen tai niin pian kuin mahdollista sen jälkeen. Sopimuspuolet sopivat siirtävänsä tai hankkivansa päästövähennysyksiköt ja sallitut päästömääräyksiköt päästövähennyksiä koskevien ostosopimusten mukaisesti. Mikäli jommankumman sopimuspuolen Kioton pöytäkirjan 6 ja 17 artiklan soveltamisen edellyttämä kelpoisuus keskeytyy, kyseessä oleva sopimuspuoli sitoutuu tekemään kaikkensa palauttaakseen kelpoisuutensa niin pian kuin mahdollista. Artiklan 3 kappaleen mukaan sopimuspuolet sopivat tiedottavansa toisilleen yhteistoteutushankkeiden arviointi- ja hyväksymisprosessiin liittyvistä kansallisista menettelyistä. Artiklan 4 kappaleessa todetaan, että sopimuspuolet hyväksyvät yhteistoteutushankkeet Kioton pöytäkirjan 6 artiklan ja omien kansallisten menettelyidensä mukaisten hyväksymiskirjeiden muodossa ja valtuuttavat oikeushenkilöt osallistumaan päästövähennysten aikaansaamiseen tai hankintaan johtaviin toimiin. Hyväksymiskirje tulee sopimuksen mukaan joko myöntää tai evätä kuudenkymmenen (60) päivän sisällä kirjettä koskevan kirjallisen pyynnön saapumisesta. Perustellut syyt hyväksymiskirjeen epäämiselle on annettava kirjallisesti. Artiklan 5 kappaleen mukaan sopimuspuolet sopivat helpottavansa oikeushenkilöiden osallistumista yhteistoteutushankkeisiin.

4 artikla. *Suomen sopimuspuolen velvoitteet.* Artiklassa asetetaan Suomen sopimuspuolen velvoitteet. Artiklan mukaan Suomi

osallistuu yhteistoteutushankkeiden kehittämiseen ja toimeenpanoon hankkimalla hankkeista syntyviä päästövähennysyksiköitä ja sallittuja päästömääräyksiköitä, tai valtuuttamalla oikeushenkilöitä ja hyväksymällä yhteistoteutushankkeita.

5 artikla. *Bulgarian sopimuspuolen velvoitteet.* Artiklassa asetetaan Bulgarian sopimuspuolen velvoitteet. Artiklan 1 kappaleen mukaan Bulgaria vastaa kansallisessa rekisterissään olevien yhteistoteutushankkeista syntyvien todennettujen päästövähennysyksiköiden myöntämisestä. Bulgaria myös varmistaa ja suorittaa päästövähennysyksiköiden ja sallittujen päästömääräyksiköiden oikea-aikaisen siirron Suomen rekisteriin vapaina kaikista kuluista, lukuun ottamatta sovittua maksua. Artiklan 2 kappaleen mukaan Bulgaria siirtää yhteistoteutushankkeissa ennen vuotta 2008 syntyneiden päästövähennysten sovittun ja todennetun määrän Suomelle sallittuina päästömääräyksiköinä Kioton pöytäkirjan 17 artiklan mukaisesti. Artiklan 3 kappaleessa todetaan, että jos yhteistoteutushankkeet vaikuttavat suoraan tai epäsuorasti Euroopan unionin päästökauppajärjestelmään kuuluvien laitosten kasvihuonekaasupäästöihin, Bulgaria sitoutuu ottamaan tämän huomioon, jotta päästövähennysten laskennassa ei synny päällekkäisyyksiä. Artiklan 4 kappaleessa todetaan lisäksi, että mikäli ylivoimainen este tai merkittävät muutokset Bulgarian kansallisessa politiikassa ja lainsäädännössä aiheuttavat hankekehittäjälle vaikeuksia päästövähennysten tuotannossa ja luovuttamisessa, Bulgaria tekee kaikkensa, jotta hyväksymiskirjeessä sovitut päästövähennykset voidaan siirtää sallittujen päästömääräyksiköiden muodossa käytännöllisellä tavalla.

6 artikla. *Todentaminen.* Artiklassa määritellään sopimuspuolten käyttämät todentamismenettelyt. Artiklan mukaan sopimuspuolet käyttävät todentamisessa niin kutsuttua yhteistoteutuksen toisen raiteen menettelyä, noudattaen Kioton pöytäkirjan osapuolten kokouksena toimivan sopimuspuolten konferenssin ja yhteistoteutuksen ohjauskomitean asianmukaisia päätöksiä. Toisen raiteen menettelyllä tarkoitetaan sellaista yhteistoteutuksen ohjauskomitean alaista menettelyä, jota käytetään silloin, kun isäntävaltio ei

täytä osapuolikokouksen päätöksen asettamia kelpoisuusehtoja. Sopimuspuolten tarkoituksena on käyttää yhteistoteutuksen ensimmäisen raiteen todentamismenettelyä heti kun ne ovat kelpoisia sitä käyttämään. Ensimmäisen raiteen todentamismenettelyllä viitataan puolestaan sellaisiin kansallisiin menettelyihin, joita voidaan osapuolikokouksen päätöksen nojalla käyttää hankkeiden isäntävaltioissa silloin, kun isäntävaltio täyttää osapuolikokouksen päätöksen asettamat kelpoisuusehdot. Sopimuspuolet tai jommankumman sopimuspuolen valtuuttama oikeushenkilö voivat milloin tahansa valita käyttävänsä yhteistoteutuksen toisen raiteen menettelyä.

7 artikla. *Toimivaltaiset viranomaiset.* Artiklassa nimetään sopimuspuolten toimivaltaiset viranomaiset. Artiklan 1 kappaleessa esitetään nimettyjen viranomaisten yhteystiedot ja todetaan, että kaikki nimettyjä viranomaisia koskevat muutokset ilmoitetaan toiselle sopimuspuolelle diplomaattiteitse. Artiklan 2 kappaleessa luetellaan ne tehtävät, joita viranomaiset toimivaltansa rajoissa hoitavat. Kappaleen mukaan viranomaiset hyväksyvät yhteistoteutushankkeet, myöntävät hyväksymiskirjeet ja valtuuttavat oikeushenkilöt osallistumaan yhteistoteutushankkeisiin sopimuspuolten asianomaisen kansallisen lainsäädännön puitteissa, sopivat päästövähennysyksiköiden ja sallittujen päästömääräyksiköiden siirroista siten kuin sopimuksessa on määritely, koordinoivat yhteistoteutushankkeista tiedottamisen ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen sihteeristölle ja sopivat muista yhteistoteutushankkeiden toimeenpanoon liittyvistä asioista.

8 artikla. *Päästövähennysten ostosopimukset.* Artiklan mukaan yhteistoteutushankkeiden kehittämisessä, toimeenpanossa ja toteutuksessa noudatetaan ensisijaisesti hankekehittäjän ja Suomen sopimuspuolen välisiä päästövähennysten ostosopimuksia, jotka sisältävät määräyksiä päästövähennysten toimittamisesta, toimittamatta jättämisestä, maksuista ja niin edelleen.

9 artikla. *Maksuaikataulut.* Artiklassa todetaan, että yhteistoteutushankkeista syntyvien päästövähennysten maksuaikatauluista sovitaan tapauskohtaisesti ja että ne otetaan huomioon muodollisesti Suomen sopimus-

puolen ja hankekehittäjän välillä tehtävässä päästövähennysten ostosopimuksessa.

10 artikla. *Muutokset.* Artiklan mukaan sopimusta voidaan muuttaa sopimuspuolten välisellä kirjallisella sopimuksella. Muutos tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä päivästä, jona molemmat sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen, että niiden valtiosääntöjen mukaiset edellytykset muutoksen voimaantulolle on täytetty.

11 artikla. *Riitöiden ratkaisu.* Artiklan 1 kappaleen mukaan sopimuksen tulkintaa tai soveltamista koskevat riidat ratkaistaan sovinnollisesti sopimuspuolten kesken. Artiklan 2 kappaleen mukaan riita, jota ei ole ratkaistu neuvotteluin, tulee toisen sopimuspuolen pyynnöstä saattaa välimiesmenettelyyn. Sopimuspuolet sopivat saattavansa riidan lopulliseen ja sitovaan välimiesmenettelyyn Pysyvän välitystuomioistuimen valtioiden välisiä riitoja koskevien valinnaisten välimiesmenettelysääntöjen mukaisesti, sellaisina kuin säännöt ovat voimassa tämän sopimuksen voimaantulopäivänä.

12 artikla. *Irtisanominen.* Artiklan 1 kappaleen mukaan kumpi tahansa sopimuspuoli voi irtisanoa sopimuksen ilmoittamalla siitä kirjallisesti diplomaattiteitse. Irtisanominen tulee voimaan kuuden kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona toinen sopimuspuoli on vastaanottanut kirjallisen irtisanomisilmoituksen, tai ilmoituksessa myöhemmäksi ilmoitettuna ajankohtana. Artiklan 2 kappaleen mukaan irtisanominen ei vaikuta ennen irtisanomisen voimaantuloa sopimuksen mukaisesti hyväksytyjen yhteistoteutushankkeiden päästövähennysyksiköiden ja sallittujen päästömääräyksiköiden siirtoihin ja hankintoihin.

13 artikla. *Vahingonkorvausvastuu.* Artiklan mukaan sopimuspuolet eivät ole vastuussa yhteistoteutushankkeen oikeushenkilölle tai kolmannelle osapuolelle aiheuttamista vahingoista. Sopimuspuolet eivät myöskään ole vastuussa Bulgarian tasavallan laillisia ja/tai yhteiskunnallisia velvoitteita rikkovien tuotuksellisten toimien tai laiminlyöntien aiheuttamista kustannuksista, eivätkä mistään muusta välillisestä vahingosta.

14 artikla. *Voimaantulo.* Artiklan 1 kappaleen mukaan sopimus astuu voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä päivästä, jona sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toi-

silleen, että niiden valtiosääntöjen mukaiset edellytykset sopimuksen voimaantulolle on täytetty. Artiklan 2 kappaleen mukaan allekirjoittaneet edustajat siihen asianmukaisesti valtuutettuina ovat allekirjoittaneet sopimuksen sen voimaantulon vakuudeksi. Artiklan 3 kappaleen mukaan sopimus on tehty Sofiassa 15 päivänä joulukuuta 2006 kahtena englanninkielisenä alkuperäiskappaleena.

2 Lakiehdotuksen perustelut

1 §. Suomen tasavallan hallituksen ja Bulgarian tasavallan hallituksen välisen ilmastomuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen Kioton pöytäkirjan mukaisesta yhteistoteutuksesta tehdyn puitesopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakiehdotuksen 1 §:n mukaan lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §. Lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella. Tarkoituksena on, että laki tulee voimaan samanaikaisesti kuin sopimus tulee voimaan.

3 Voimaantulo

Sopimus tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä päivästä, jona molemmat sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen, että niiden valtiosääntöjen mukaiset edellytykset sopimuksen voimaantulolle on täytetty. Esitykseen sisältyvä laki on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kuin sopimus tulee voimaan.

4 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys

Perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaisesti eduskunta hyväksyy sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä tai ovat muutoin merkitykseltään huomattavia taikka vaativat perustuslain mukaan muusta syystä eduskunnan suostumuksen. Muusta syystä eduskunnan hyväksymistä edellyttäviä määräyksiä ovat muun muassa eduskunnan budjettivaltaa sitovat kansainväliset velvoitteet (esimerkiksi PeVL 45/2000

vp). Tällaisina velvoitteina on käytännössä pidetty lähinnä sellaisia määräyksiä, joissa valtiolle aiheutuu välittömiä menoja.

Perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännön mukaan määräys luetaan lainsäädännön alaan kuuluvaksi, jos määräys koskee jonkin perustuslaissa turvatuksen perusoikeuden käyttämistä tai rajoittamista, jos määräys muutoin koskee yksilön oikeuksia ja velvollisuuksien perusteita, jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on perustuslain mukaan säädettävä lailla tai jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on voimassa lain säännöksiä taikka siitä on Suomessa vallitsevan käsityksen mukaan säädettävä lailla. Kansainvälisen velvoitteen määräys kuuluu näiden perusteiden mukaan lainsäädännön alaan siitä riippumatta, onko määräys ristiriidassa vai sopusoinnussa Suomessa lailla säädetyn säännöksen kanssa (PeVL 11 ja 12/2000 vp).

Sopimuksen 13 artiklan mukaan sopimusosapuolet eivät ole vastuussa yhteistoteutushankkeen oikeushenkilölle tai kolmannelle osapuolelle aiheuttamista vahingoista. Suomessa julkisyhteisön vastuusta säädetään vahingonkorvauslain (412/1974) 3 luvussa. Sopimuksen 13 artiklan määräykset rajoittavat Suomen vahingonkorvausvastuuta ja koskevat asioita, joista Suomessa säädetään lailla. Määräykset edellyttävät eduskunnan hyväksymistä.

Sopimuksen 11 artiklan 2 kappaleessa määrätään sopimuspuolia sitovasta välimiesmenettelystä. Välimiesmenettelyssä voi Suomea sitovalla tavalla tulla vahvistetuksi, miten tiettyä, lainsäädännön alaan kuuluvaa

sopimusmääräystä on tulkittava. Tällaisen oikeudellisesti sitovan tulkinnan voidaan katsoa jossain määrin koskevan valtion täysivaltaisuutta ja kuuluvan lainsäädännön alaan, vaikkei se perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännön mukaan kansainväliseen yhteistoimintaan luonnostaan kuuluvana seikkana olekaan ristiriidassa nykyaikaisen täysivaltaisuuskäsityksen kanssa.

Edellä sanotuilla perusteilla sopimus ei sisällä määräyksiä, jotka koskisivat perustuslakia sen 94 §:n 2 momentissa tai 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla. Sopimus voidaan hallituksen käsityksen mukaan siten hyväksyä äänten enemmistöllä ja ehdotus sen voimaansaattamislainsäädännön mukaisesti voidaan hyväksyä tavallisen lain säätämisjärjestyksessä.

Edellä olevan perusteella sekä perustuslain 94 §:n mukaisesti esitetään, että

Eduskunta hyväksyisi Sofiassa 15 päivänä joulukuuta 2006 Suomen tasavallan hallituksen ja Bulgarian tasavallan hallituksen välillä ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen Kioton pöytäkirjan mukaisesta yhteistoteutuksesta tehdyn puitesopimuksen.

Koska sopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Lakiehdotus

Laki

Suomen ja Bulgarian välillä ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen Kioton pöytäkirjan mukaisesta yhteistoteutuksesta tehdyn puitesopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Sofiassa 15 päivänä joulukuuta 2006 Suomen tasavallan hallituksen ja Bulgarian tasavallan hallituksen välillä ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen Kioton pöytäkirjan mukaisesta yhteistoteutuksesta tehdyn puitesopimuksen

lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §
Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Helsingissä 26 päivänä lokakuuta 2007

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ympäristöministeri *Kimmo Tiilikainen*

*Sopimusteksti**(Suomennos)***SUOMEN TASAVALLAN HALLITUKSEN
JA BULGARIAN TASAVALLAN
HALLITUKSEN VÄLINEN****PUITESOPIMUS****ILMASTONMUUTOSTA KOSKEVAN
YHDISTYNEIDEN KANSAKUNTIEN
PUITESOPIMUKSEN KIOTON
PÖYTÄKIRJAN MUKAISESTA
YHTEISTOTEUTUKSESTA**

Suomen tasavallan hallitus ja Bulgarian tasavallan hallitus, jäljempänä "sopimuspuolet", jotka

palauttavat mieleen, että Suomen tasavallan hallitus ja Bulgarian tasavallan hallitus ovat ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen sopimuspuolia ja sen Kioton pöytäkirjan osapuolia,

pitävät mielessä Kioton pöytäkirjan 6 artiklan 1 kappaleen, jossa todetaan, että täyttääkseen 3 artiklaan perustuvat velvoitteet, liitteessä I mainittu osapuoli voi siirtää toiselle osapuolelle tai hankkia toiselta osapuolelta päästövähennysyksiköjä hankkeista, joiden tarkoituksena on vähentää kasvihuonekaasujen lähteistä syntyviä ihmisen toiminnan aiheuttamia päästöjä tai edistää ihmisen toiminnan aikaansaamia kasvihuonekaasujen nielujen aiheuttamia poistumia jollakin talouden sektorilla,

ottavat myös huomioon yhteistoteutuksen osalta Kioton pöytäkirjan 17 artiklan, jonka mukaan Kioton pöytäkirjan liitteen B osapuolet voivat osallistua päästökauppaan Kioton pöytäkirjan 3 artiklaan perustuvien velvoitteidensa täyttämiseksi,

ottavat huomioon kaikki Kioton pöytäkirjan 6 ja 17 artiklaa koskevat ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen sopimuspuolten konferenssin ja Kioton pöytäkirjan osapuolten kokouksena toimivan sopimuspuolten konferenssin hyväksymät päätökset, ohjeet, menetelmät ja menettelyt,

FRAMEWORK AGREEMENT**BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF FINLAND AND THE
GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF
BULGARIA ON CO-OPERATION
CONCERNING JOINT
IMPLEMENTATION PURSUANT TO THE
KYOTO PROTOCOL TO THE UNITED
NATIONS FRAMEWORK CONVENTION
ON CLIMATE CHANGE**

The Government of the Republic of Finland and the Government of the Republic of Bulgaria, hereinafter referred to as the "Parties",

Recalling that the Government of the Republic of Finland and the Government of the Republic of Bulgaria are Parties to the United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC) and the Kyoto Protocol to that Convention,

Bearing in mind Article 6, paragraph 1, of the Kyoto Protocol which states that for the purpose of meeting its commitments under Article 3 of the Kyoto Protocol any Party included in Annex I may transfer to, or acquire from, any other such Party emission reduction units resulting from projects aimed at reducing anthropogenic emissions by sources or enhancing anthropogenic removals by sinks of greenhouse gases in any sector of the economy,

Having also regard to Article 17 of the Kyoto Protocol, in the context of Joint Implementation (JI), according to which Parties included in Annex B to the Kyoto Protocol may participate in Emissions Trading for the purposes of fulfilling their commitments under Article 3 of the Kyoto Protocol,

Taking into account any decisions, guidelines, modalities, and procedures adopted by the Conference of the Parties to the UNFCCC (COP) and the Conference of the Parties serving as the Meeting of the Parties to the Kyoto Protocol (COP/MOP) on Articles 6 and 17 of the Kyoto Protocol,

ottavat huomioon Kioton pöytäkirjan osapuolten kokouksena toimivan sopimuspuolten konferenssin ensimmäisen kokouksen päätöksen 9/CMP.1, jolla perustetaan yhteistoteutuksen ohjauskomitea sekä ohjauskomitean hyväksymät päätökset, ohjeet, menettelyt ja menettelyt,

Ovat sopineet seuraavasta:

1 artikla

Yleistä

1. Tämä sopimus luo yhteistoteutuksen osalta puitteet suomalais-bulgarialaiselle yhteistyölle Kioton pöytäkirjan 6 ja 17 artiklan toimeenpanossa.

2. Sopimuspuolet sopivat tutkivansa vihreän päästökaupan ja Kioton pöytäkirjan 17 artiklan mukaisen kansainvälisen päästökaupan mahdollisuuksia kumpaakin sopimuspuolta hyödyttävällä tavalla.

2 artikla

Tavoite

Tämän sopimuksen puitteissa tapahtuva yhteistyö helpottaa Bulgarian tasavallassa tapahtuvien yhteistoteutushankkeiden toteuttamista Kioton pöytäkirjan 6 ja 17 artiklan mukaisesti sekä näiden hankkeiden toteuttamisesta aiheutuvien ja todennettujen päästövähennysyksiköiden ja sallittujen päästömääräyksiköiden siirtoa Suomen tasavallan hallitukselle.

3 artikla

Sopimuspuolten velvoitteet

1. Sopimuspuolet sopivat tekevänsä yhteistyötä Kioton pöytäkirjan 6 ja 17 artiklan toimeenpanossa ja noudattavansa niihin perustuvia asiaan kuuluvia sääntöjä, päätöksiä, ohjeita, menetelmiä ja menettelyjä.

2. Molemmat sopimuspuolet sopivat nou-

Taking into account the establishment of the Joint Implementation Supervisory Committee (JISC) with Decision 9/CMP.1 of COP/MOP 1 and any decisions, guidelines, modalities, and procedures adopted by the JISC,

Have agreed as follows:

Article 1

General

1. This Agreement shall establish the framework of the Finnish-Bulgarian co-operation regarding the implementation of Articles 6 and 17 of the Kyoto Protocol in the context of JI.

2. The Parties agree to explore the possibilities of a Green Investment Scheme and of Emissions Trading pursuant to Article 17 of the Kyoto Protocol in a way that is beneficial for both Parties.

Article 2

Objective

The co-operation in the framework of this Agreement shall facilitate the realization of Joint Implementation projects in accordance with Articles 6 and 17 of the Kyoto Protocol in the Republic of Bulgaria and the transfer to the Government of the Republic of Finland of the generated and verified Emission Reduction Units (ERUs) and Assigned Amount Units (AAUs) resulting from the implementation of these projects.

Article 3

Contribution of both Parties

1. The Parties agree to co-operate in the implementation of Articles 6 and 17 of the Kyoto Protocol and the relevant rules, decisions, guidelines, modalities and procedures adopted thereunder.

2. Both Parties agree that they shall observe

dattavansa Kioton pöytäkirjaa ja siihen perustuvia, asiaan kuuluvia sääntöjä, päätöksiä, ohjeita, menetelmiä ja menettelyjä täyttääkseen kelpoisuusvaatimukset hankkiakseen, luovuttaakseen ja siirtääkseen päästövähennysyksiköitä ja sallittuja päästömääräyksiköitä tammikuun 1 päivästä 2008 alkaen tai niin pian kuin mahdollista sen jälkeen, eivätkä ole estyneet siirtämään tai hankkimaan päästövähennysyksiköitä ja sallittuja päästömääräyksiköitä päästövähennysten ostosopimusten mukaisesti. Mikäli jommankumman sopimuspuolen Kioton pöytäkirjan 6 ja 17 artiklan soveltamisen edellyttämä kelpoisuus on keskeytynyt, kyseessä oleva sopimuspuoli tekee kaikkensa palauttaakseen kelpoisuutensa niin pian kuin mahdollista.

3. Sopimuspuolet tiedottavat toisilleen yhteistoteutushankkeiden arviointi- ja hyväksymisprosessiin liittyvistä kansallisista menettelyistä.

4. Molemmat sopimuspuolet hyväksyvät yhteistoteutushankkeet Kioton pöytäkirjan 6 artiklan ja omien kansallisten menettelyidensä mukaisten hyväksymiskirjeiden muodossa sekä valtuuttavat oikeushenkilöt osallistumaan päästövähennysten aikaansaamiseen tai hankintaan johtaviin toimiin. Hyväksymiskirje tulee joko myöntää tai evätä kuudenkymmenen (60) päivän sisällä kirjettä koskevan kirjallisen pyynnön saapumisesta. Perustellut syyt hyväksymiskirjeen epäämiselle on annettava kirjallisesti.

5. Sopimuspuolet sopivat helpottavansa oikeushenkilöiden osallistumista yhteistoteutushankkeisiin.

4 artikla

Suomen sopimuspuolen velvoitteet

Suomen sopimuspuoli osallistuu yhteistoteutushankkeiden kehittämiseen ja toimeenpanoon hankkimalla hankkeista syntyviä päästövähennysyksiköitä ja (soveltuvien osin) sallittuja päästömääräyksiköitä tai valtuuttamalla oikeushenkilöitä ja hyväksymällä yhteistoteutushankkeita.

the Kyoto Protocol and the relevant rules, decisions, guidelines, modalities and procedures adopted thereunder so as to fulfil the eligibility requirements for the acquisition, issuance and transfer of ERUs and AAUs from 1 January 2008, or as soon as possible thereafter, and so that they are not prevented from transferring or acquiring ERUs and AAUs under the Emission Reductions Purchase Agreements (ERPAs). In the case that the eligibility under Articles 6 and 17 of the Kyoto Protocol of either of the Parties is suspended, the Party in question agrees to do its utmost to reinstate its eligibility as soon as possible.

3. The Parties shall inform each other of the governmental procedures involved in the process of assessment and approval of JI projects.

4. Both Parties shall approve JI projects in accordance with Article 6 of the Kyoto Protocol and their respective national procedures by issuing Letters of Approval, and authorise legal entities to participate in actions leading to the generation or acquisition of emission reductions. The Letter of Approval shall either be issued or rejected at the latest within 60 (sixty) days of receiving a written request for such a letter. In the case of rejection, justified reasons shall be given in writing.

5. The Parties agree to facilitate the participation of legal entities in JI projects.

Article 4

Contribution of the Finnish Party

The Finnish Party shall contribute to the development and implementation of Joint Implementation projects by the procurement of ERUs and AAUs (if applicable) originating from those projects or by authorising legal entities and by approving JI projects.

5 artikla

Bulgarian sopimuspuolen velvoitteet

1. Bulgarian sopimuspuoli vastaa kansallisessa rekisterissään olevien yhteistoteutushankkeista syntyvien todennettujen päästövähennysyksiköiden myöntämisestä. Bulgarian sopimuspuoli varmistaa ja siirtää päästövähennysten ostosopimusten nojalla ilmoitetut yhteistoteutushankkeista kertyneet päästövähennysyksiköt ja (soveltuvin osin) sallitut päästömääräyksiköt oikea-aikaisesti Suomen rekisteriin vapaina kaikista kuluista lukuun ottamatta sovittua maksua.

2. Bulgarian sopimuspuoli siirtää yhteistoteutushankkeissa ennen vuotta 2008 syntyneiden päästövähennysten sovitun ja todennetun määrän Suomen sopimuspuolelle sallittuina päästömääräyksikköinä Kioton pöytäkirjan 17 artiklan mukaisesti.

3. Jos yhteistoteutushankkeet vaikuttavat suoraan tai epäsuorasti Euroopan unionin päästökauppajärjestelmään kuuluvien laitosten kasvihuonekaasupäästöihin, Bulgarian sopimuspuoli sitoutuu ottamaan tämän huomioon, jotta päästövähennysten laskennassa ei synny päällekkäisyyksiä.

4. Mikäli ylivoimainen este tai merkittävät muutokset Bulgarian sopimuspuolen kansallisessa politiikassa ja lainsäädännössä aiheuttavat hankekehittäjälle vaikeuksia päästövähennysten tuotannossa ja luovuttamisessa, Bulgarian sopimuspuoli tekee kaikkensa, jotta hyväksymiskirjeessä sovitut päästövähennykset voidaan siirtää sallittujen päästömääräyksiköiden muodossa käytännöllisellä tavalla.

6 artikla

Todentaminen

Sopimuspuolet käyttävät todentamisessa yhteistoteutuksen toisen raiteen menettelyä, noudattaen Kioton pöytäkirjan osapuolten kokouksena toimivan sopimuspuolten konferenssin ja yhteistoteutuksen ohjauskomitean asianmukaisia päätöksiä. Sopimuspuolten tarkoituksena on käyttää yhteistoteutuksen ensimmäisen raiteen todentamismenettelyä

Article 5

Contribution of the Bulgarian Party

1. The Bulgarian Party is responsible for issuing the verified ERUs, generated by a JI project, in its National registry. The Bulgarian Party shall ensure and perform a timely transfer of ERUs and AAUs (if applicable) accruing from JI projects claimed under the ERPAs to the Finnish registry, free of any extra charges beyond the agreed payment.

2. The Bulgarian Party shall transfer the agreed and verified amount of the emission reductions that have been generated by JI projects before 2008 to the Finnish Party as AAUs in accordance with Article 17 of the Kyoto Protocol.

3. In the case when JI projects directly or indirectly affect greenhouse gas emissions from installations covered by the European Union Emissions Trading Scheme, the Bulgarian Party undertakes to consider this in order to avoid any double counting of emission reductions.

4. In cases of force majeure or significant changes in national policies and legislation of the Bulgarian Party which result in difficulties of generation and delivery of emission reductions by the project developer, the Bulgarian Party shall do its utmost to have the emission reductions agreed upon in the Letter of Approval transferred as AAUs in a practical manner.

Article 6

Verification

The Parties shall use the verification procedure for JI Track Two following the relevant decisions of COP/MOP and the JISC. The Parties intend to use the verification procedures for JI Track One as soon as they are eligible for such proceedings. The Parties or a legal entity authorised by one of them may at any time elect to use the procedures of JI

heti kun ne ovat kelpoisia sitä käyttämään. Track Two.
Sopimuspuolet tai jommankumman sopimuspuolen valtuuttama oikeushenkilö voivat milloin tahansa valita käyttävänsä yhteistoteutuksen toisen raiteen menettelyä.

7 artikla

Toimivaltaiset viranomaiset

1. Sopimuspuolten nimeämät kansalliset viranomaiset tämän sopimuksen osalta ovat:

Suomi:
Suomen ympäristöministeriö
PL 35
FIN-00023 VALTIONEUVOSTO
Puh. +358-9-16007
Faksi: +358-9-16039545

Bulgaria:
Bulgarian ympäristö- ja vesiministeriö
67, W. Gladston, Str.
1000 Sofia
Bulgaria
Puh. +359 2 940 62 22
Faksi: +359 2 986 25 33

Kaikki nimettyjä viranomaisia koskevat muutokset ilmoitetaan toiselle sopimuspuolelle diplomaattiteitse.

2. Nimetyt viranomaiset, toimivaltansa rajoissa:

a) hyväksyvät yhteistoteutushankkeet, myöntävät hyväksymiskirjeet ja valtuuttavat oikeushenkilöt osallistumaan yhteistoteutushankkeisiin sopimuspuolten asianomaisen kansallisen lainsäädännön puitteissa;

b) sopivat päästövähennysyksiköiden ja sallittujen päästömääräyksiköiden siirroista siten kuin tässä sopimuksessa on määritelty;

c) koordinoivat yhteistoteutushankkeista tiedottamisen ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen sihteeristölle;

d) sopivat muista yhteistoteutushankkeiden toimeenpanoon liittyvistä asioista.

Article 7

Competent Authorities

1. The Parties' designated national authorities to this Agreement are:

For Finland:
Ministry of the Environment of Finland
P.O. Box 35
FIN-00023 Government
Finland
Tel. +358-9-16007
Fax: +358-9-16039545

For Bulgaria:
Ministry of Environment and Water of Bulgaria
67, W. Gladston, Str.
1000 Sofia
Bulgaria
Tel. +359 2 940 62 22
Fax: +359 2 986 25 33

Any changes regarding the designated authorities shall be provided to the other Party through diplomatic channels.

2. The designated authorities, within the limits of their competence, shall:

a) approve JI projects, issue Letters of Approval and authorise legal entities to participate in JI projects under the Parties' respective national legislation;

b) agree on transfers of ERUs and AAUs as specified in this Agreement;

c) coordinate the reporting on JI projects to the UNFCCC Secretariat; and

d) agree on any other issue relating to the implementation of JI projects.

8 artikla

Päästövähennysten ostosopimukset

Yhteistoteutushankkeiden kehittämisessä, toimeenpanossa ja toteutuksessa noudatetaan ensisijaisesti hankekehittäjän ja Suomen sopimuspuolen tämän sopimuksen määräysten mukaisesti tekemiä päästövähennysten ostosopimuksia, jotka sisältävät määräyksiä päästövähennysten toimittamisesta tai toimittamatta jättämisestä, maksuista ja niin edelleen.

Article 8

Emission Reductions Purchase Agreements

The development, implementation and performance of JI projects shall primarily be governed by ERPAs, including provisions on delivery and failure of delivery of emission reductions, payment and so on, entered into by the project developer and the Finnish Party in accordance with the provisions of this Agreement.

9 artikla

Maksuaikataulut

Yhteistoteutushankkeista syntyvien päästövähennysten maksuaikatauluista sovitaan tapauskohtaisesti ja ne otetaan huomioon muodollisesti Suomen sopimuspuolen ja hankekehittäjän välillä tehtävässä päästövähennysten ostosopimuksessa.

Article 9

Payment schemes

Payment schemes for emission reductions generated by JI projects shall be agreed on a case-by-case basis and formally reflected in the ERPA between the project developer and the Finnish Party.

10 artikla

Muutokset

Tätä sopimusta voidaan muuttaa sopimuspuolten välisellä kirjallisella sopimuksella. Muutos tulee voimaan 30:n (kolmenkymmenen) päivän kuluttua siitä päivästä, jona molemmat sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen, että niiden valtiosääntöjen mukaiset edellytykset muutoksen voimaantulolle on täytetty.

Article 10

Amendments

This Agreement may be amended by a written agreement between the Parties. The amendment shall enter into force 30 (thirty) days after the date when both Parties have notified each other that their respective constitutional requirements for entry into force of the amendment have been complied with.

11 artikla

Riitojen ratkaisu

1. Tämän sopimuksen tulkintaa tai soveltamista koskevat riidat ratkaistaan sovinnollisesti sopimuspuolten kesken.

2. Riita, jota ei ole ratkaistu neuvotteluin, tulee toisen sopimuspuolen pyynnöstä saattaa väliliesmenettelyyn. Sopimuspuolet sopivat saattavansa riidan lopulliseen ja sitovaan väliliesmenettelyyn Pysyvän välitystuomiois-

Article 11

Settlement of Disputes

1. Any dispute concerning interpretation or implementation of this Agreement shall be settled amicably between the Parties.

2. Any dispute which is not settled by negotiations shall, at the request of one Party, be submitted to arbitration. The Parties agree to submit the dispute to final and binding arbitration in accordance with the Permanent

tuimen valtioiden välisiä riitoja koskevien valinnaisten välimiesmenettelysääntöjen mukaisesti, sellaisina kuin ne ovat voimassa tämän sopimuksen voimaantulopäivänä.

Court of Arbitration Optional Rules for Arbitrating Disputes between Two States, as in effect on the date of entry into force of this Agreement.

12 artikla

Article 12

*Irtisanominen**Denunciation*

1. Sopimuspuoli voi irtisanoa tämän sopimuksen ilmoittamalla siitä kirjallisesti diplomaattiteitse. Irtisanominen tulee voimaan kuuden (6) kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona toinen sopimuspuoli on vastaanottanut kirjallisen irtisanomisilmoituksen, tai ilmoituksessa myöhemmäksi ilmoitettuna ajankohdattana.

1. Each Party may denounce this Agreement by a written notice through diplomatic channels. The denunciation shall take effect upon expiry of six (6) months from the date of receipt by the other Party of the written notice, or at any later date specified in the notice.

2. Irtisanominen ei vaikuta ennen irtisanomisen voimaantuloa tämän sopimuksen mukaisesti hyväksytyjen yhteistoteutushankkeiden päästövähennysyksiköiden ja (soveltuvin osin) sallittujen päästömääräyksiköiden siirtoihin ja hankintoihin.

2. The denunciation shall not have any effect on the agreed transfers and acquisitions of ERUs and AAUs (if applicable) from JI projects approved within the framework of this Agreement before the denunciation takes effect.

13 Artikla

Article 13

*Vahingonkorvausvastuu**Liability*

Sopimuspuolet eivät ole vastuussa yhteistoteutushankkeen oikeushenkilölle tai kolmannelle osapuolelle aiheuttamista vahingoista ja/tai Bulgarian tasavallan laillisia ja/tai yhteiskunnallisia velvoitteita rikkovien tuottamuksellisten toimien tai laiminlyöntien aiheuttamista kustannuksista, eivätkä mistään muusta välillisestä vahingosta.

The Parties shall bear no responsibility or liability to any legal entity or third party with regard to the implementation of specific JI projects and/or costs arising from actions and negligence contravening legal and/or social obligations in the Republic of Bulgaria or for any other consequential damages.

14 artikla

Article 14

*Voimaantulo**Entry into Force*

Tämä sopimus astuu voimaan kolmenkymmenen (30) päivän kuluttua siitä päivästä, jona sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen, että niiden valtiosääntöjen mukaiset edellytykset sopimuksen voimaantulolle on täytetty.

The present Agreement shall enter into force thirty (30) days after the date when both Parties have notified each other that their respective constitutional requirements for the entry into force of the Agreement have been complied with.

Tämän vakuudeksi allekirjoittaneet edustajat siihen asianmukaisesti valtuutettuina ovat allekirjoittaneet sopimuksen.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned representatives, being duly authorised thereto, have signed the present Agreement.

Tehty Sofiassa 15 päivänä joulukuuta 2006 kahtena englanninkielisenä alkuperäiskappaleena.

Done at Sofia on 15 December 2006 in two originals both in the English language.

Suomen tasavallan hallituksen puolesta

For the Government of the Republic of Finland

Bulgarian tasavallan hallituksen puolesta

For the Government of the Republic of Bulgaria